

дробна книга *Cigáni na Slovensku*⁷ от Емилия Хорватова, на която следващият раздел е много задължен.

Накрая, ромите са относително добре интегрирани в чехословашкото общество, особено в сравнение с капиталистическите страни в Западна Европа. За желаещите да разсъждават за възможния бъдещ развой на ромските общности, ситуацията в Чехословакия, където мнозинството от ромите взимат участие в пазара на труда и където има малка, но нарастваща ромска интелигенция, която все още гледа на себе си като на ромска, би трябвало да се окаже вдъхновяваща.

История на ромите на чехословашка територия до 1945 г.

Ромите в чешките земи преди 1918 г.

Скоро след първото несъмнено споменаване на ромите в чешките земи (1399), през 1417 г. от изток пристига голяма група роми, която поради новостта си, големия си брой и очевидното благородство на водачите, както и заради безопасното ѝ поведение, потвърдено по-късно, привлича вниманието на Западна Европа. След като прекосява Бохемия⁸ тя се разделя и различни подгрупи се насочват към Северна Германия, Бавария, Рим, Париж и Барселона. Те били фокусници, гадатели, търговци на коне и на практика крадци на дребно - занятия, съвместими и дори предполагащиnomadство.

Очевидното им различие от ромите, заселили се преди това в Източна Европа, обикновено поражда обяснението, че те просто са били различно ромско племе. Щампах, бележит чешки циганолог, смята, че те не са дошли от Балканите, а директно от Мала Азия заедно с турците. Все пак, както убедително доказва Хорватова, едно недвусмислено представяне на тяхната појава като непланирано нахлюване на